

Az ének-zenei munkával összefüggő kiadványok és publikációk (1998–2008)*

Folyóirat:

az 1993-ban alapított *Zsoltár* folyóirat 2002 óta minden évben megjelenik Fekete Csaba, valamint a *Magyar Egyházzene* állandó mellékleteként a *Református Kántor* Bódiss Tamás és Dávid István szerkesztésében.

További egyházzenei írárok jelentek meg a *Református Egyház, Confessio, Collegium Doctorum, Reformátusok Lapja, Magyar Református Nevelés* egyes számaiban.

A munkaág honlapja: www.egyhazzene.reformatus.hu.

A munkaág gondozásában, közreműködésével megjelent

— *kották*

DRASKÓCZY László: *Hatalmas Isten, könyörgünk* (ReZeM 1999)

GÁRDONYI Zoltán: *Egyházi kórusművek I.* (ReZeM 1998)

GÁRDONYI Zoltán: *Egyházi kórusművek II.* (ReZeM 2001)

GÁRDONYI Zoltán: *Egyházi kórusművek III.* — Dicsérő ének (ReZeM 2006)

Claude GOUDIMEL: *Zsoltárok 1565* (szerk. BÓLYA József, 2002)

a *Református korálkönyv* új kiadása (Kálvin K. 2002)

Kórusművek egyházi iskolák számára (szerk. BERKESI Sándor, RPI 2002)

GÁRDONYI Zsolt — KARASSZON Dezső: *Alternatív koráliskola* (Kálvin K. 2007)

— *hanghordozók*

Református szertartási énekek (Schola Calviniana) — kazettán (ReZeM 1998)

*Szentegyházi dicséret*ek (Pécsi Kollégiumi Kórus, Kobzos Kiss T.) — kazettán (ReZeM 1998)

Református énekek hangzó tára I–IV. — kazettán és CD-lemezen tanulási célra (ReZeM 2000)

Mindennemű háborúság ellen (Szenci M. A. énekei, SDG Kórus, Kobzos Kiss T.) — CD (ReZeM 2001)

A magyar református énekeskönyv dallamai I–IV. — (egyházi közintézmények részére, ReZeM 2004)

— *énekeskönyvek*

Psalterium Ungaricum (szerk. BÓLYA József, 2003)

Jézust áldja énekünk — *óvodás énekeskönyv* (szerk. KISS Lászlóné, RPI 2002)

Az Úrnak zengjen az ének — *ifjúsági énekeskönyv* (szerk. BERKESI S., Kálvin K. 2006)

* Összeállította Bódiss Tamás, a MRE országos egyházzenei előadója 2008 novemberében.

— egyéb könyvek

Régi magyar betlehemes (nyomtatott formában, ReZeM 1999)

KARASSZON Dezső: *Bevezetés a magyar református egyházzene világába* (Kálmán K. 2008)

FEKETE Csaba: *Jogvédelem az egyházzeneben* (ReZeM 2003)

Hagyomány és haladás — Csomasz Tóth Kálmán írásai (szerk. BÓDISS T. 2003)

Egyházi ének kerettantervi ajánlás (HOPPÁL Péter — BÓDISS Tamás, RPI 2007)

OROSZ Otília Valéria: *Műemlék orgonák az Érmelléki Református Egyházmegyében* (Partiumi Füzetek 56., 2008)

Fekete Csaba és Pásztor János liturgiai témájú könyvei

Hírek

Vecsernye böjt első vasárnapján a Deszkatemplomban

A 2008 október végi reformációi zsolttáros istentiszteletet követően 2009. március 1-én, böjt első vasárnapján immár második ízben tartottunk vesperást a miskolci Deszkatemplomban. A vesperások éneklésével a XVI–XVII. század fontos istentiszteleti formájának fellelevenítésén túl protestáns elődeink és az egyház évszázados hagyományához szeretnénk visszakapcsolódni. A reformáció korában a német protestánsok a vasárnapokat és a főünnepet gazdag liturgiával ünnepelték: ünnepnap vagy vasárnap előestéjén (szombaton) végezték az előesti vesperást. Az ünnep hajnalán Mettél énekeltek, amely az óegyház virrasztó és hajnali istentiszteletének elemeiből épült fel. Az ünnep délelőttjén tartották az úrvacsorás főistentiszteletet, s lezárásként délután a vesperást. Magyar protestáns szertartáskönyveink, a graduálok is visszatükrözik e liturgiai gazdagságot. Huszár Gál könyve, az 1574-ben, Komjátiban nyomtatott graduál a hét minden napjára ad „regveli” istentiszteleti anyagot. Számos tétellel támogatja meg a főünnep istentiszteleteit, a vecsernyét, laudest, primát, az úrvacsorás istentiszteletet. Graduáljainknak e gazdagsága és a könyvek beosztása azt is bizonyítja, hogy milyen rangja volt az egyházi év egyes ünnepeinek. Szerkönyveink tanúsága szerint a nagyböjt ideje reformáció korabeli elődeinknek szent időszak és elsőrangú ünnep volt.

Böjti vecsernyénk tételeit Huszár Gál már említett könyvéből, a *Komjáti graduálból*, az

1636-os *Öreg graduálból* és az 1996-ban megjelent *Protestáns graduálból* válogattuk. A bevezető fohászzkodás („Uram Isten, siess minket megsegíteni”) után a vasárnapi vesperás-zoltárokat (110, 111, 113) a bűnbánat, megszentelődés idejét meghirdető antifónával („Eljöttek már nekünk a bűnbánatnak napjai, bűneink váltságára, lelkünknek üdvösségére”) keretezve énekeljük. A kapitulum —rövid olvasmány— az igazi böjtre hívott: „Térjetez hozzám teljes szívetekből, böjttel és sírással és jajgatással —szaggassátok meg szíveteket, nem pedig ruhátokat, és térjetez a ti Uratokhoz, Istenetekhez, mert ő kegyelmes és irgalmas, békétűrő, nagyirgalmú, és legyőzi a gonoszságot” (Joel 2, 12–13). A rákövetkező igehirdetés a 91. zsolttárról szólt, amely nagyböjt első vasárnapjának motója. A válaszos zoltárban (responzórium) a bűnből való gyógyulásért könyörögtünk. Az ősi, gyönyörű böjti himnusszal („Hallgass meg minket, Úr Isten”) könyörögtünk imádságaink meghallgatásáért, érdemtelen voltunk ellenére bűneink bocsánatáért, hitünk „öregbüléséért” s hogy jó gyümölcsöket teremhessünk. E dicséretet az *Öreg graduálból* énekeljük el. A verzikulusz (párvers) a 91. zoltár gondolatát ismételte: „Az Úristen parancsolt az ő angyalainak tefeléd, hogy megőrizzenek téged minden utaidban.” Mária hálaénekéhez (Magnificat) emez antifónát énekeljük: „Nemcsak a testi kenyérrel él az ember, de Isten minden igéjével.” A könyörgés, Miatyánk, megemlékezés után a befejező